

SMERNICE ZA ODLOČANJE O CENI LEKTORSKIH STORITEV

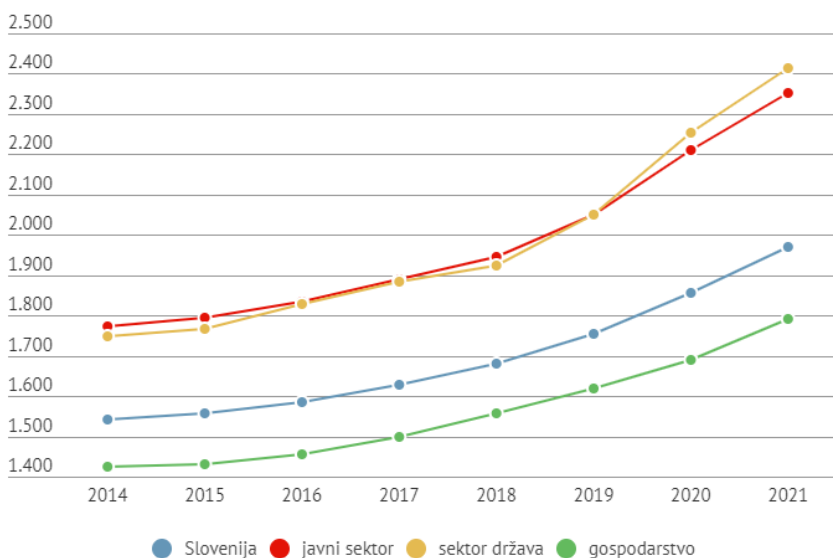
September 2022

Lektorsko društvo Slovenije se je na začetku leta 2016 odločilo, da svojim članom in drugim kolegom lektorjem ponudi **nekaj smernic za odločanje o ceni lektorskih storitev** (lektoriranja in jezikovnega svetovanja). Zaradi negotovih ekonomskih napovedi na vseh področjih tudi Lektorsko društvo Slovenije svojim članom in kolegom lektorjem jeseni 2022 ponuja posodobljene smernice.

Osnovno izhodišče za predlog obračunavanja naših storitev je **kakovostna storitev**. Kako jo oblikovati in zagotavljati, razpravljamo tudi v okviru urejanja lektoriranja kot dejavnosti in poklica.

Drugo pomembno izhodišče je, da lektor svoje delo opravlja **profesionalno**. To pomeni tudi to, da je biti lektor poklic. Večinoma smo **samozaposleni lektorji** samostojni podjetniki, veliko je samostojnih kulturnih delavcev. Od leta 2015 so najnižje osnove za plačilo prispevkov za socialno varnost za zavarovance iz delovnega razmerja vezane na znesek zadnje znane povprečne letne plače v Republiki Sloveniji, preračunane na mesec. **Najnižja osnova za obračun** prispevkov za socialno varnost za osebe v delovnem razmerju za izplačila od 1. 3. 2021 do 28. 2. 2023 je **1.181,75 EUR** (torej **dobrih 42 % več** kot leta 2016). Ta znesek pomeni 60 % letnega povprečja plače zaposlenih v Republiki Sloveniji, preračunane na mesec, ki za leto 2021 znaša 1.969,59 EUR (leta 2016 je najnižja osnova za obračun prispevkov pomenila 54 % letnega povprečja plače zaposlenih, preračunane na mesec). Avgusta 2022 je bilo treba plačati **najmanj 451,41 EUR** prispevkov za socialno varnost in akontacijo dohodnine (skoraj 20 % več kot leta 2016, ko je bila ta najmanjši znesek 377,36 EUR).

Rast plač po sektorjih v Sloveniji

Vir: Surs

Napoved za leto 2022 je dodatna realna rast za 0,6 % in za leto 2023 še dodatnih 2,9 %.

Vir: Dakić, Lana, Kako se krepijo plače v javnem sektorju in za koliko zaostaja gospodarstvo, *Finance* 15. 2. 2022.

<https://topjob.finance.si/8987149/Kako-se-krepijo-place-v-javnem-sektorju-in-za-koliko-zaostaja-gospodarstvo>

Decembra 2015 je moral samozaposleni lektor zaslužiti najmanj 965,65 EUR na mesec, da si je lahko plačal prispevke za socialno varnost in akontacijo dohodnine. **Avgusta 2022** je ta znesek približno **70 % višji**. Ker si moramo povrniti še nastale potne ali katere druge stroške (računovodske storitve, računalniška oprema, telekomunikacije itn.) in si izplačati regres za letni dopust, nadalje **računajmo** s pavšalnim zneskom **2.600 EUR mesečno**.

En mesec ima najmanj 20 delovnih dni. Če lektor dela samo v delovnih dneh, kakor dela večina aktivnega prebivalstva državljanov Republike Slovenije, mora **na dan zaslužiti povprečno 130 EUR** (2.600 EUR/20 dni). Če upoštevamo 8-urni delovnik, to pomeni **16,25 EUR na uro**.

Kako lektor zasluži vsaj 16,25 EUR na uro ali vsaj 130 EUR na dan? Poglejmo nekaj današnjih možnosti – najprej v preglednici, pod njo so razložene.

	<i>Cena za lektorirano eno stran (brez DDV)</i>	<i>Število lektoriranih strani na uro</i>	<i>Urni zaslužek (bruto)</i>	<i>Število lektoriranih strani na dan</i>	<i>Dnevni zaslužek (bruto)</i>	<i>Mesečni zaslužek (bruto)</i>
Povprečje pogostih ponudb lektoriranja na spletu	1,50 EUR	10	15 EUR	80	120 EUR	2.400 EUR
Po priporočenem ceniku LdS iz leta 2016 (do 2022)	3,40 EUR	3,75	12,75 EUR	30	102 EUR	2.040 EUR
Nenapisano priporočilo samozaposlenih lektorjev	5 EUR	3,75	18,75 EUR	30	150 EUR	3.000 EUR
Priporočilo LdS od leta 2022	7 EUR	2,50	17,50 EUR	20	140 EUR	2.800 EUR

Povprečje pogostih ponudb lektoriranja na spletu

Glede na obljube, objavljene na spletu, nekateri v eni uri zlektorirajo vsaj 9, bolje pa 10 avtorskih strani, na stran pa zaračunajo od 1,30 do 1,80 EUR (brez DDV). To pomeni tudi to, da v enem dnevu jezikovno uredijo 80 strani besedila. Pri tem ni zagotovljena ne profesionalnost ne kakovost storitve. Tveganje za naročnika, da si v takem primeru povzroči škodo in zanjo še plača, je zelo veliko.

Priporočilo Lektorskega društva Slovenije 2016

Za 1 avtorsko stran zaračunamo vsaj 3,40 EUR. V tem istem ceniku piše, da takih strani na dan lahko lektoriramo 30, torej bi na dan zaslužili 102 EUR, lektorirali pa 3,75 avtorske strani na uro. Večkratno branje besedila za lektoriranje je v tem primeru že povsem izvedljivo in ob izkušnjah tudi kakovostno, pa še mesečni prihodki presežejo 2.000 EUR bruto. Vendar pa je to komaj dovolj za izplačilo povprečne plače za zaposlenega v Republiki Sloveniji leta 2022, ni pa več dovolj za poplačilo nastalih stroškov poslovanja.

Nenapisano priporočilo samozaposlenih lektorjev

Za 1 avtorsko stran zaračunamo najmanj 5 EUR in v enem dnevu lektoriramo 30 avtorskih strani (3,75 avtorske strani na uro). Z večkratnim branjem besedila, vmesnim brskanjem po jezikovnih virih in korpusih ter z jezikovnim svetovanjem (tudi v neposredni komunikaciji z naročnikom lektoriranja) je po izkušnjah profesionalnih lektorjev to realno izhodišče za visokokakovostno opravljeno storitev.

Priporočilo Lektorskega društva Slovenije 2022

Izkušnje so nam pokazale, da delo lahko opravimo bolj kakovostno, če si postavimo lektorsko normo 2 ali 3 avtorske strani na uro. Za lektoriranje ene avtorske strani lahko zaračunamo povprečno 7 EUR (za strokovna in znanstvena besedila več, za besedila s pravopisnimi in slovničnimi napakami ter manj slogovnimi posegi tudi manj, vendar ne manj od 5 EUR). Ob tem lahko dostojno opravimo kakovostno storitev, lektoriranje, pa tudi jezikovno svetovanje s primerno komunikacijo.

Ponudbena cena za javno naročilo

V dokumentaciji za oddajo javnega naročila po odprtem postopku »Storitve pisnega prevajanja, jezikovne redakcije mednarodnih sporazumov in pogodb, lektoriranja ter prevajanja s sodno overitvijo«, ki jo je 30. junija 2022 objavil Generalni sekretariat Vlade Republike Slovenije, je določena najvišja ponudbena cena (z vsemi sestavinami – storitev, plača, drugi stroški dela, delo na praznični in dela prosti dan in drugo) za lektoriranje besedila v slovenskem jeziku **6 EUR** na prevajalsko oziroma lektorsko stran. Tudi to je eno od pogajalskih izhodišč pri postavitvi cene, ki jo ponudimo svojim naročnikom.

Ne pozabimo, ta izračun je narejen glede na skoraj minimalno plačo in stroške. Če hočemo več od minimalnega (in če se ne sprijaznimo s socialnim dnom), je treba ceniti svoje delo, zdravje in prosti čas, pa tudi svojo izobrazbo, izkušnje in usposobljenost, sploh če ob tem skrbimo za svoje stalno strokovno spopolnjevanje, tudi s članstvom in sodelovanjem v stanovskem društvu.

Sprememba cen v trgovinah med letoma 2020 in 2022

Izdelek	Cena 2020 (v EUR)	Cena zdaj (v EUR)	Sprememba (v %)	Absolutna sprememba (v EUR)
kisla smetana mu cuisine, 20 %, 180 g	0,98	0,98	0,0%	0
tunina v oljčnem olju rio mare, 4 x 80 g	5,99	6,75	12,7%	0,76
jajca m jata emona, 10/1	2,73	3,08	12,8%	0,35
trajno mleko zelene doline, 3,5 % m. m., 1 l	1,13	1,32	16,8%	0,19
tekoči navadni jogurt mu, 3,2 %, 1 kg	1,88	2,24	19,1%	0,36
motovilec, trgovska blagovna znamka, 100 g	0,99	1,19	20,2%	0,2
mleta kava barcaffè classic, 200 g	2,39	2,99	25,1%	0,6
surovo maslo, trgovska blagovna znamka, 250 g	2,19	2,74	25,1%	0,55
piščančje krače, Pivka, 500 g	3,25	4,09	25,8%	0,84
piščančja salama poli classic narezek, Perutnina Ptuj, 150 g	1,74	2,19	25,9%	0,45
atlantski losos, kosi, 1 kg	18,99	23,99	26,3%	5
testenine mini polžki št. 20, piccolini, Barilla, 500 g	1,15	1,49	29,6%	0,34
ribani sir mozzarella mu cuisine, 330 g	3,68	4,92	33,7%	1,24
testenine špageti št. 3, Barilla, 1 kg	2,07	2,79	34,8%	0,72
toast kruh special, Žito, 500 g	1,88	2,59	37,8%	0,71
mleto mešano meso, trgovska blagovna znamka, 480 g	2,72	3,83	40,8%	1,11
nepasirana skuta mu cuisine, 35 % m. m., 250 g	1,71	2,46	43,9%	0,75
grajska salama ave, Parvita mesnine, 100 g	2,19	3,29	50,2%	1,1
mini francoski rogljiči, marelični, trgovska blagovna znamka, 570 g	3,03	4,79	58,1%	1,76
sir edamec, rezine, Gusteria, 400 g	3,7	6,99	88,9%	3,29

Glede na objektivno rast cen življenjskih potrebščin, goriva, drugih storitev in z življenjem povezanih stroškov je treba upoštevati vsaj 30-odstotno povprečno rast cen v zadnjih dveh letih. Pri tem je pomembno še to, da živimo od neto plače, bruto plača pa je v višjih davčnih razredih davčno bolj obremenjena (dohodnina, ki je obdavčena po davčnih razredih).

Vir: Zeljkovič, Leon, Za koliko je trgovinski račun danes dražji kot pred dvema letoma, *Finance* 22. 6. 2022. <https://www.finance.si/9001403/Za-koliko-je-trgovinski-racun-danes-drazji-kot-pred-dvema-letoma>

Opogumlja nas sodelovanje in prizadevanje z drugimi jezikovnimi poklici. Zato za konec delimo prispevek kolegice prevajalke in konferenčne tolmačke iz Združenja konferenčnih tolmačev Slovenije, ki z naslovom odlično sklene tudi našo misel – [\(O\)cenimo svoje delo](#).

Kristina M. Pučnik

predsednica Lektorskega društva Slovenije